

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 163/2022-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Dušanom Pavčíkom, advokátom, Kuzmányho 57, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 38 C 53/2011 zo 6. augusta 2019 a uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 38 C 53/2011-508 z 30. apríla 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. októbra 2019 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a zároveň žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalobkyne stranou sporu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 38 C 53/2011, ktorého predmetom bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Okresný súd rozsudkom zo 4. marca 2014 žalobu sťažovateľky zamietol, žalovanému v 3., 5. a 7. rade náhradu trov konania nepriznal a vo vzťahu k žalovanému v 1., 2., 4., 6. a 8. rade (ďalej spolu len „žalovaní“) zaviazal sťažovateľku k náhrade trov konania v sume 1 229,32 eur, aplikujúc § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) na základe odvolania sťažovateľky (proti rozhodnutiu vo veci samej, pozn.) a odvolania žalovaných (proti výroku o trovách, pozn.) rozsudkom z 31. marca 2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci a vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k žalovaným rozsudok zrušil a v tomto rozsahu vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd následne uznesením z 15. júla 2016 priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Sťažovateľka podala v predmetnej veci aj dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo 7. augusta 2018 zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Okresný súd, rozhodujúc o výške trov konania, uznesením z 26. októbra 2018 vydaným vyšším súdnym úradníkom uložil sťažovateľke povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania v sume 1 437,12 eur, aplikujúc § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky. Na základe sťažnosti žalovaných, ktorí namietali nesprávne právne posúdenie týkajúce sa aplikácie ustanovenia vyhlášky, ktoré sa na danú vec nevzťahuje, poukazujúc pritom na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 478/2014 z 18. marca 2015, okresný súd konajúcí sudkyňou uznesením z 18. marca 2019 zrušil predmetné uznesenie vyššieho súdneho úradníka a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Následne okresný súd uznesením z 30. apríla 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej aj „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) opätovne uložil sťažovateľke povinnosť nahradiť žalovaným trovy konania, ale už v sume 21 308,09 eur, pričom pri vyčíslení trov konania vyšší súdny úradník, aplikujúc § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky, vychádzal z tarifnej hodnoty 232 357 eur, ktorá predstavovala hodnotu spornej nehnuteľnosti.

7. Proti predmetnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala priznanú výšku trov konania žalovaným, nesprávne právne posúdenie veci, pokiaľ ide o aplikáciu § 10 ods. 1 vyhlášky, a poukázala na procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý jej ako procesnej strane sporu nezaslal sťažnosť žalovaných, ku ktorej mala zákonné právo sa kvalifikovane vyjadriť. Okresný súd 6. augusta 2019 napadnutým uznesením, ktoré bolo sťažovateľke doručené 7. augusta 2019, predmetnú sťažnosť sťažovateľky zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jej sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, predmetom ktorého bolo rozhodnutie o výške náhrady trov konania, podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) pri určení tarifnej hodnoty sporu vychádzal okresný súd nesprávne z hodnoty celej zrekonštruovanej nehnuteľnosti, teda zo sumy 232 357 eur, napriek tomu, že predmetom sporu bolo určenie vlastníckeho práva len k podkrovnému priestoru s rozlohou 161 m²,

b) tarifná hodnota sporu nebola určená z ceny, resp. hodnoty veci ku dňu začatia právneho zastúpenia (začiatok sporu), a preto aj akékoľvek vyčíslenia hodnoty nehnuteľnosti (zohľadňujúc skutočnosť, že bola zrekonštruovaná), sú právne nepoužiteľné,

c) okresný súd procesne pochybil, keď nedoručil sťažovateľke sťažnosť žalovaných proti uzneseniu z 26. októbra 2018, a sťažovateľka sa k nej preto nemohla vyjadriť, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3.1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv sťažovateľky označených v bode 1 tohto uznesenia napadnutým uznesením okresného súdu, ktorý rozhodol o zamietnutí sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o trovách konania.

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom [Robins v. Spojené kráľovstvo, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) z 23. 9. 1997]. Rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je však zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania (m. m. IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 134/2016). Ústavný súd sa k problematike trov konania stavia nanajvýš rezervovane, podrobuje ju obmedzenému ústavnoprávnenému prieskumu, pričom k zrušeniu výroku o trovách konania pristupuje skutočne iba výnimočne. Tento prístup vychádza z názoru, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa. Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepriateho formalizmu), a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015).

13. Ústavný súd ďalej zdôrazňuje, že nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej

činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o ústavnej sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému všeobecný súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospel. Ústavný súd však musí zaujať stanovisko k tomu, či napadnuté uznesenie všeobecného súdu spĺňa požiadavku ústavnosti, a teda či jeho odôvodnenie má požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy.

14. V súlade s uvedenými východiskami a z hľadiska sťažovateľkou uplatnenej argumentácie ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia okresného súdu a dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená.

15. V spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam predstavuje hodnota sporných nehnuteľností základ pre určenie tarifnej hodnoty náhrady trov právneho zastúpenia (m. m. III. ÚS 410/2020). Predmetom konania vo veci samej bolo v danom prípade určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti – mezonetového bytu č. 8 s rozlohou 264,10 m² (ako to nesporne vyplýva z rozsudku okresného súdu zo 4. marca 2014, pozn.), ktorý je ocenený peniazmi.

16. V rámci súdnej praxe sa v minulosti vyskytli názory, že v prípade určovacích žalôb ide generálne o spor s neoceniteľným predmetom konania. S týmto názorom však nemožno súhlasiť. Sporné boli najmä prípady vo veciach určenia vlastníckeho práva k veci a v sporoch o vydanie veci, keď nebolo zrejmé, či hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor, je tarifnou hodnotou pre účely určenia tarifnej odmeny. Po novele vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 184/2013 Z. z. s účinnosťou od 1. júla 2013 boli tieto nejasnosti odstránené. Pričom aj pred touto novelou sa prevažná časť judikatúry súdov prikláňala k tomu názoru, že aj vo veciach určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, je potrebné pri odmene právnej služby vychádzať z hodnoty veci alebo práva, a to za predpokladu, že predmetom konania je vec alebo právo, ktoré sú ocenené peniazmi. Hodnota predmetu konania je potom určiteľná hodnotou hnutelnej alebo nehnuteľnej veci, ktorá je peniazmi ocenená. Preto je na mieste aplikácia § 10 ods. 2 vyhlášky a pri náhrade trov konania sa za tarifnú hodnotu veci považuje všeobecná hodnota spornej nehnuteľnosti (I. ÚS 84/2020).

17. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby okresný súd vychádzal z hodnoty predmetu konania, teda hodnoty nehnuteľnosti, o ktorej vlastníctvo sa viedol spor, a za základ pre stanovenie tarifnej hodnoty považoval sumu 232 357 eur.

18. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že vyjadriť hodnotu predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov (resp. strany sporu) meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní, resp. aký vplyv má na zmenu hmotnoprávneho postavenia účastníkov tohto konania (II. ÚS 492/2013, IV. ÚS 187/2018, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020), tak ako na to správne poukazovala i sťažovateľka. Paušálna aplikácia § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky s poukazom na to, že ide o určovaciu žalobu a hodnotu právneho úkonu, ktorého neplatnosti sa strana sporu domáha, nie je možné vyjadriť v peniazoch, bez toho, aby sa rozlíšilo, čo reálne tvorí predmet sporu, neobstojí. V tomto kontexte je pri vyčíslení trov konania pri určovacích sporoch potrebné rozlišovať dve kategórie. Do prvej kategórie patria spory, ktorých predmetom je definitívne určenie a výsledkom je rozsudok, ktorého účinkom je nadobudnutie konkrétnej (peniazmi oceneľnej) hodnoty. Ak napríklad žalobca uspeje v spore

o určenie vlastníckeho práva, nehnuteľnosť je definitívne katastrálne zaevidovaná ako jeho majetok, a preto je úplne opodstatnené, aby sa za tarifnú hodnotu veci považovala cena, resp. hodnota nehnuteľnosti. Druhú kategóriu tvoria spory, ktorých predmetom nie je definitívne určenie, ale určenie kvázi prejudiciálne – na účely vysporiadania iného právneho vzťahu. Pôjde o určovacie spory, ktorých výsledkom nebude konečná súdna ochrana, ale na účel dosiahnutia jej definitívneho hmatateľného účinku sa nárok musí žalovať samostatne zo zákonných dôvodov. V týchto prípadoch nie je možné hodnotu predmetu sporu vyjadriť v peniazoch, čo opodstatňuje aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky (I. ÚS 93/2021).

19. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (konkrétne v bodoch 24 až 36) náležite vysvetlil, z akých skutkových okolností a právnych predpokladov vychádzal a k akým záverom dospel, pričom v podrobnostiach uviedol: „(súd) v súlade so zásadou *nemo plus iuris* vychádzal z ceny nehnuteľnosti určenej samotnou žalobkyňou, pričom táto suma v rámci súdneho konania nikdy nebola medzi stranami sporu sporná, či spochybnená. Právny zástupca žalovaných pri výpočte odmeny advokáta vychádzal práve z hodnoty nehnuteľnosti určenej žalobkyňou, s čím sa súd v celom rozsahu stotožnil, navyše ide o sumu nižšiu, ako bola zistená v súdnom konaní z ohodnotenia realitnou kanceláriou.“ V tomto kontexte okresný súd poukázal aj na závery nálezu ústavného súdu vydaného vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 202/2018.

20. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia (v spojení s uznesením vyššieho súdneho úradníka) je evidentné, ako okresný súd dospel k určeniu tarifnej hodnoty veci a následne aj k výpočtu základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby. Preto možno uzavrieť, že vo vzťahu k metodike výpočtu trov konania okresný súd zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky a takýto postup je ústavne udržateľný.

21. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že okresný súd svoj právny záver o stanovení výšky priznanej náhrady trov konania primerane odôvodnil, preto nie je zjavne neodôvodnený ani arbitrárny. K predmetnému právnomu záveru možno dospieť aplikáciou a výkladom príslušných ustanovení a vyhlášky. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s platnými a účinnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

22. Ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv napadnutým uznesením okresného súdu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení vyhlášky okresným súdom takéto nedostatky nevykazuje. Ústavný súd preto konštatuje, že námietku sťažovateľky, že okresný súd nesprávne určil tarifnú hodnotu sporu, je potrebné považovať za neopodstatnenú.

23. Sťažovateľka ďalej namieta, že v konaní na okresnom súde došlo k procesnému pochybeniu, pretože nemala možnosť vyjadriť sa k sťažnosti žalovaných proti uzneseniu z 26. októbra 2018.

Z perspektívy tejto výhrady sťažovateľky je v okolnostiach posudzovanej veci rozhodujúce, že okresný súd konajúci sudkyňou o sťažnosti žalovaných rozhodol tak, že predmetné uznesenie z 26. októbra 2018 zrušil a vec vrátil vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalšie konanie, ktorý následne uznesením z 30. apríla 2019 opätovne rozhodol o povinnosti sťažovateľky nahradiť žalovaným trovy konania. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť sťažovateľka, v ktorej sa mohla vyjadriť k veci a adresovať svoje výhrady, preto ústavný súd vyhodnotil, že procesné pochybenie okresného súdu v okolnostiach tejto veci nedosahuje ústavnoprávnu intenzitu. Navyše, táto skutočnosť v konečnom dôsledku nie je *ipso facto* spôsobilá podstatne zasiahnuť do ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia.

24. Ústavný súd vo vzťahu k už uvedenej námietke rovnako pripomína, že v podobných prípadoch aj na strane Európskeho súdu pre ľudské práva prevládal najskôr formalistický prístup, podľa ktorého bola kontradiktórnosť vnímaná absolutisticky a povinnosť zaslať vyjadrenie protistrane bola daná bez ohľadu na obsah doručených vyjadrení, teda aj v prípade ak neobsahuje žiadne nové skutkové a právne argumenty. Klasickým sa v tomto prístupe stal rozsudok vo veci Nideröst-Huber proti Švajčiarsku (rozsudok, č. 18990/91, 18. 2. 1997), kde EŠLP okrem iného uviedol, že pri posudzovaní otázky rešpektovania práva na spravodlivosť konania nezohráva rolu to, či stanovisko, ku ktorému sa strana nemala možnosť vyjadriť, malo nejaký vplyv na rozhodnutie príslušného vnútroštátneho orgánu (ods. 27). Takisto nebolo podstatné, či dané vyjadrenie obsahovalo nejaké nové skutočnosti alebo argumenty; keďže bolo na účastníkovi konania, aby sám posúdil, či dané podanie vyžaduje z jeho strany komentár (ods. 29). Tieto princípy aplikoval EŠLP aj v ďalších rozhodnutiach, napr. Werz proti Švajčiarsku, rozsudok, 17. 12. 2009, č. 22015/05, ods. 53–55; S. H. proti Fínsku, rozsudok, 29. 7. 2008, č. 28301/03, ods. 34–36, Antunes a Pires proti Portugalsku, rozsudok, 21. 6. 2007, č. 7623/04, ods. 33–36; ešte formalistickejšie napr. Ferreira Alves proti Portugalsku (č. 4), rozsudok, 14. 4. 2009, č. 41870/05, ods. 28 – 30; Ferreira Alves proti Portugalsku (č. 5), rozsudok, 14. 4. 2009, č. 30381/06, ods. 32 – 34, Hudáková a ďalší proti Slovensku, rozsudok, 27. 4. 2010, č. 23083/05, ods. 28 a 29, Trančíková proti Slovenskej republike, rozsudok z 13. 1. 2015, ods. 43 – 47 (pozri aj *Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M.* Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2012).

25. Neskôr začal EŠLP k otázke posudzovania kontradiktórnosti pristupovať menej rigidne a pripustil, že je potrebné zohľadniť aj to, či vyjadrenie protistrany obsahovalo také skutkové alebo právne argumenty, ktoré by mohli ovplyvniť výsledok sporu, alebo či zvolené právne riešenie dávalo vôbec nejaký priestor na diskusiu (pozri *Vokoun proti Českej republike*, rozsudok z 3. 7. 2009, ods. 26). Tento prístup sa prejavil v ďalšej rozhodovacej činnosti EŠLP (napr. *Stepinska proti Francúzsku*, rozsudok z 15. 6. 2004, č. 1814/02, § 17 – 20; *P. D. proti Francúzsku*, rozsudok z 20. 12. 2005, č. 54730/00, ods. 31 – 35; *Salé proti Francúzsku*, rozsudok z 21. 3. 2006, č. 39765/04, ods. 17 – 20; *Fougère proti Francúzsku*, rozhodnutie z 19. 9. 2006, č. 10397/03, oddiel B; *Société Diffusion Pédagogique Calédonienne proti Francúzsku*, rozhodnutie z 12. 10. 2006, č. 26814/02, oddiel 1; *Verdú Verdú proti Španielsku*, rozsudok z 15. 2. 2007, č. 43432/02, ods. 25 – 28; *Eisenfeld a Duker proti Taliansku a Flatov proti Taliansku*, rozhodnutie z 2. 9. 2008, č. 541/08 a 625/08, oddiel B; *Ringier Axel Springer Slovakia, a. s. proti Slovensku*, rozhodnutie zo 4. 10. 2011, č. 35090/07, ods. 89 – 91; Čičmanec proti Slovenskej republike, rozsudok z 28. 6. 2016, ods. 60 – 65).

26. Ústavný súd v tejto súvislosti vo vzťahu k už uvedenej otázke uzatvára (zohľadňujúc recentnú rozhodovaciu činnosť ESLP, pozn.), že princíp kontradiktórnosti konania, ktorý je nesporne obsahom práva na spravodlivý proces, nemožno chápať formalisticky, ale je potrebné dôsledne vyhodnotiť individuálne okolnosti situácie, na základe ktorých možno dospieť k záveru, či v konkrétnom prípade bola možnosť strany sporu zaujať stanovisko k vyjadreniu protistrany naozaj reálne zmarená, a tým jeho pozícia objektívne oslabená (I. ÚS 145/2021). K tomuto materiálnemu výkladu zásady kontradiktórnosti konania sa v poslednom období priklonil i ESLP (Puškárová proti Slovensku zo 7. 5. 2019, sťažnosť č. 19356/14, Nerušil proti Slovensku zo 7. 5. 2019, sťažnosť č. 37016/15 a naposledy vo veci Sarkocy proti Slovensku z 22. 9. 2020, sťažnosť č. 36446/17). Pri posudzovaní porušenia princípu kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní, ku ktorému dochádza nedoručením vyjadrenia účastníka konania (strany sporu) protistrane, je potrebné zohľadniť obsahový význam neoboznámeného vyjadrenia (napr. rozsudok ESLP z 18. 10. 2007 vo veci Asnar proti Francúzskej republike, sťažnosť č. 12316/04; rozsudok ESLP z 3. 7. 2008 vo veci Vokoun proti Českej republike, sťažnosť č. 20728/05) (I. ÚS 50/2022).

27. V tomto kontexte ústavný súd poznamenáva, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie posudzoval len z hľadiska kritérií ústavných predpisov a nimi garantovaných základných práv a slobôd. Vzhľadom na to nebolo jeho úlohou do detailov preskúmať napadnuté uznesenie z pohľadu prípadných predošlých procesných pochybení či pochybení pri aplikácii procesných noriem, pretože tieto chyby zjavne nemali takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov napadnutého uznesenia so sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti namietanými právami.

28. Ústavný súd preto konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky nezistil medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru takú príčinnú súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu